

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109

Jiřího z Poděbrad 3109, 738 01 Frýdek-Místek

Identifikátor školy: 600 133 761

Termín konání orientační inspekce: 19. – 22. listopad 2002

Čj.:	146 2227/02-5096
Signatura:	on2cw121

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109 se nachází na pomezí městského sídliště a vilové čtvrti mimo městské komunikace. Výuka probíhá v komplexu čtyř vzájemně propojených budov. Kapacita objektu je využita, ve školním roce 2002/2003 je škola plně organizovaná, má 790 žáků a 35 tříd s průměrnou naplněností 22,5 žáků na třídu. Pro nedostatek prostoru jsou jako kmenové třídy je využívány i odborné pracovny. Venkovní areál školy je z části zatravněn a osázen okrasnými dřevinami, ostatní plochy jsou soustavou hřišť na míčové hry (i s umělým povrchem) a atletickým sportovištěm upraveny pro sportovní aktivity. Škola jako příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Město Frýdek-Místek, zaměstnává 54 pedagogů a 18 provozních zaměstnanců. Rada školy není zřízena. Škola sdružuje navíc tři oddělení školní družiny s celkovým počtem 65 zapsaných dětí, školní jídelnu pro 750 strávníků a plaveckou školu. Budova je udržovaná a úpravná, její vnější i vnitřní vybavení je bezpečné a funkční, interiér působí velmi esteticky.

Vzdělávací program Základní škola je realizován ve všech ročnících, ve čtyřech třídách probíhá výuka s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy (VI.A, VII.A, VIII.A, IX.A), a dvě třídy ve 4. a 5. ročníku byly zřízeny pro děti se specifickými poruchami učení. Koncepční záměr sledující naplnění volného času žáků je uplatňován formou nabídky sportovních a tělovýchovných aktivit, volitelných a nepovinných předmětů, pestré škály zájmových kroužků a tradičních mimovyučovacích akcí.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům za období roku 2001
- personálních a materiálně-technických podmínek školního stravování, hodnocení dodržování finančních, výživových a spotřebních ukazatelů
- dodržení limitu prostředků na platy, limitu prostředků na ostatní platby na provedenou práci a limitu počtu zaměstnanců
- zúčtování státních prostředků včetně dodržení stanovených termínů
- efektivní využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu
- zpracování výroční zprávy o hospodaření

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický kolektiv tvoří 51 učitelů a tři vychovatelky školní družiny. Dva učitelé nemají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce na základní škole, šest vyučujících má pouze odbornou způsobilost. Výchovná poradkyně pro 2. stupeň vykonává funkci od roku

1998, potřebné kvalifikační studium však neabsolvovala. Ostatní pedagogové podmínky kvalifikace splňují. Skladba úvazků zohledňuje především složitý provoz školy. Věkové složení pedagogického sboru svědčí o proběhlé generační výměně, neboť 83 %, tj. 45 vyučujících je ve věku do 45 let, 11%, tj. 6 vyučujících je ve věku do 55 let, dva nad 55 let a jeden vyučující je důchodového věku a přesluhuje.

Ředitel školy má vysokoškolské vzdělání technického směru s pedagogickou způsobilostí k vyučování odborných předmětů na střední škole. Vykazuje 14 let pedagogické praxe, ve funkci je od roku 1998.

Ve škole jsou vytvořeny organizační předpoklady pro úspěšné vedení a motivování pracovníků. Základními nástroji řízení jsou roční a měsíční plány práce, pracovní porady a pedagogické rady. Ředitel upřednostňuje výrazný manažerský styl řízení, kompetence jsou rozděleny na jednotlivé vedoucí úseků, je formulována vzájemná zastupitelnost, rozhodnutí mají demokratické prvky. Školní řád je zpracován komplexně pro žáky i zaměstnance, je v souladu s platnými právními předpisy, vymezuje pravidla vnitřního režimu. Jelikož má škola vysoký počet tříd a navíc čtyři třídy jsou sportovně zaměřené, je výuka některých předmětů především výchovného rázu, zvláště TV na 2. stupni, plánována na nulté hodiny či do odpoledního vyučování. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům i základním psychohygienickým zásadám.

Jsou zřízeny předmětové komise a metodická sdružení, jejich práce nese rysy koncepčnosti. Je zpracováno plánovitě uvádění nových a začínajících učitelů i péče o nekvalifikované. Plán kontrolní činnosti pojímá všechny řízené útvary, obsahuje analýzy a následná opatření. V hospitační činnosti je věnována dostatečná pozornost kvalitě práce pedagogických pracovníků ve sledovaných oblastech. Hospitace procházejí analýzou s naznačenou zpětnou vazbou. Je vypracován systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Prostředky ze státního rozpočtu přidělené na další vzdělávání pedagogických pracovníků byly použity především na školení a semináře. Učitelé se podle stanovených priorit zúčastňují jednorázových i cyklických vzdělávacích akcí a školení externího charakteru. Systém sebevzdělávání a odborného růstu je zajištěn, má komplexní charakter, zahrnuje všechny pedagogické pracovníky. Problémem zůstává vysoký počet učitelů (8, tj. 15%) bez úplné odborné a pedagogické způsobilosti k výuce na daném typu školy. Systém stimlování a pravidelného hodnocení pracovníků je vytvořen. Vedle osobního ocenění jsou stanovena konkrétní kritéria nadtarifních příplatků či odměn. Tyto částky jsou u jednotlivých učitelů individuální a diferencované.

Pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, osobní dokumentace žáků a zaměstnanců je kompletní a je řádně zabezpečena před zneužitím. Vnější informační systém školy je k veřejnosti poměrně otevřený. Rada školy není zřízena, nepracuje ani jiné rodičovské sdružení, pravidelně se však konají třídní schůzky a konzultace. Škola se prezentuje na veřejnosti organizováním tradičních soutěží, přehlídek a akcí pro žáky, rodiče i širší veřejnost.

K příznivému klimatu přispívá výrazná loajalita učitelů, sounáležitost žáků se školou a k jejím cílům, přívětivé vztahy mezi učiteli a žáky, což ocenili i rodiče v dotaznících.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Komplex budovy poskytuje potřebné sociální zázemí, pro nedostatek výukových prostorů jsou však jako kmenové třídy využívány nejen odborné učebny, ale i rekonstruované prostory chodeb, v nichž nejsou optimální prostorové ani teplotní poměry. Chodby a klidové prostory umožňují bezpečné přesuny i pohybové aktivity v průběhu přestávek.

Kmenové třídy i odborné pracovny jsou úpravné, s aktuální informující výzdobou. Jsou vybaveny názornými materiály a pomůckami podporujícími výuku. Žákovský nábytek je podle potřeb opravován a doplňován novými kusy ve shodě s antropometrickými požadavky pro vzrůst žáků.

Prostorové zázemí pro tělesnou a sportovní výchovu není na dostatečné úrovni. Škola má pouze dvě tělocvičny, které nevyhovují svými rozměrovými parametry především míčovým hrám a navíc jsou vzájemně propojeny. Při sportovních činnostech je zvýšená hladina hluku, který se přenáší i do vedlejší tělocvičny a tam ztěžuje psychohygienické podmínky výuky. K tělovýchovným školním aktivitám i mimo vyučování jsou využívány také objekty a prostory blízké sokolovny a rozsáhlého venkovního sportovního areálu pro výuku atletických disciplín a míčových her. Materiálně technické vybavení sportovním náčiním a tělovýchovným náradím je velmi dobré.

Výuka dalších předmětů má podporu v materiální vybavenosti. Pro všechny předměty jsou zajištěny ucelené aktualizované řady učebnic včetně doplňkové literatury odborného či encyklopedického charakteru, které jsou vřazeny do jednotlivých kabinetů. Škola využívá i ve výuce služeb městské knihovny, která je umístěna v těže budově. Rodiče tuto skutečnost v dotaznících ocenili. Učební pomůcky jsou průběžně doplňovány a obnovovány, řadu z nich si učitelé připravují svépomocí.

Škola má k dispozici radiomagnetofony, hudební nástroje a běžnou moderní audiovizuální a didaktickou techniku. K devíti počítačům, které škola již dříve pořídila z vlastních zdrojů, přibyla v roce 2002 počítačová síť projektu Internet do škol kategorie E, tj. 10+1 počítačů s tiskárnou. Učebna výpočetní techniky je užívána především k výuce v rámci volitelných a nepovinných předmětů a k činnostem zájmových útvarů. Další využití počítačů v jednotlivých předmětech zatím naráží na personální a organizační problémy.

Účelnost a efektivnost využívání materiálních zdrojů sleduje vedení školy většinou v rámci hospitací.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Škola realizuje výuku v 1. – 9. ročníku včetně tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy podle vzdělávacího programu Základní škola v souladu se zařazením do sítě škol. Ve všech ročnících je časová dotace vyučovaných předmětů v souladu s učebními plány vzdělávacího programu Základní škola, probírané učivo vychází z učebních osnov příslušného ročníku a je rozpracováno do tematických plánů. Kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Vzdělávací kurikulum ani dlouhodobý koncepční cíl nejsou programově připraveny, deklarovanými koncepčními záměry je soubor obecně formulovaných úkolů pro daný školní

rok, které se týkají vzdělání a výchovy, mimoškolní činnosti a spolupráce s rodiči. Postup jejich realizace není však specifikován a není zřetelný ani z dalších materiálů.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání i jeho výsledky.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Výchovně-vzdělávací činnost školy je v souladu s realizovaným vzdělávacím programem Základní škola.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk

V průběhu inspekce byly navštíveny hodiny všech vyučujících českého jazyka na 2. stupni, všichni učitelé stoprocentně splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku. Nedostatky, které se ve výuce objevily, se týkaly spíše organizace výuky a zvolených metod.

Na počátku vyučovacího procesu si učitelé stanovili zřetelné a srozumitelné cíle hodin. Mnohdy však chyběla vstupní motivace a žáci byli pouze seznámeni s obsahem hodiny. Během práce byli žáci spíše kontrolováni, méně již oceňováni za dobrý výkon a projevenou snahu. Práce a písemné výstupy žáků byly opravovány a vyhodnocovány. Byla zaznamenána práce s chybou, i když ne vždy proběhl rozbor nesprávných sdělení a zápisů. Žáci prokazovali většinou velmi dobré znalosti, ke klasifikaci však došlo jen ojediněle. K udržení zájmu i kázně využívali učitelé především metody slovního povzbuzování, častého střídání činností, kladení úkolů a usměrňování pozornosti hlasem. V některých hodinách proběhly pestré formy relaxace nebo práce oddychového rázu. Žáci nebyli důsledně vedeni k sebereflexi a k sebehodnocení, dominance učitelů byla převažujícím rysem. Při vlastní výuce byly uplatněny především metody frontálního vyučování. Celkově převládal pasivnější postoj žáků, chyběla širší aplikace učiva.

Učební osnovy jednotlivých ročníků jsou rozpracovány do jednotných plánů. Množství předávaných informací bylo přiměřené, odpovídalo vytýčeným cílům i učebním osnovám. Struktura hodin odpovídala věkové kategorii žáků. Vyučující volili přiměřené tempo práce, výuka byla věcná a ve většině případů odborně správná, organizační pokyny jasné a srozumitelné. Interpretace učiva byla správná, převažovala logičnost a funkčnost při uvádění příkladů.

Ve většině hodin se projevovala snaha čas efektivně využívat a jednotlivé aktivity za sebou řadit, vytčené cíle byly dosaženy. Z didaktických principů nebyly dostatečně respektovány především zásady názornosti a vlastní aktivity žáků. Ve sledovaných hodinách nebyla použita žádná didaktická technika.

Interakce a komunikace se při výuce řídila pravidly jednání, jež žáci akceptovali, ne vždy však byl vytvořen prostor pro vyjádření vlastního názoru. Osobnost žáka byla respektována. Komunikace a vyjadřování žáků byly vesměs na velmi dobré úrovni, vystupování vyučujících, pohotovost a kvalita jejich vyjadřování byly také velmi dobré.

Výuka ve sledovaných hodinách je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích – německý a anglický jazyk

Většina vyučujících cizího jazyka se nevěnovala studiu anglického, resp. německého jazyka na vysoké škole. Pouze dvě z vyučujících anglického jazyka absolvovaly jednooborové studium anglického jazyka na vysoké škole. Jedna z vyučujících cizího jazyka nezískala odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na základní škole.

V průběhu inspekce byly uskutečněny hospitace v osmi vyučovacích hodinách anglického jazyka ve všech ročnících, v nichž je anglický jazyk vyučován s výjimkou sedmého. Podařilo se uskutečnit rovněž tři hospitace v hodinách jazyka německého.

Jen ojediněle se stav personálních podmínek projevil negativně v dílčích nepřesnostech ve výslovnosti vyučujících. Nedostatky ve zvládnutí metodiky výuky cizích jazyků se objevovaly častěji. Problémem větší části vyučujících je malý důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků (často totiž v hodinách chyběly dialogy a jen ojediněle se ve vyšších třídách objevil delší samostatný jazykový projev žáků). Hodinám často dominoval jazykový projev vyučujících, nedovedli prosadit při organizaci hodiny činnostní charakter výuky, podceňovali úlohu motivace, málo využívali možnosti magnetofonových nahrávek při nácviku výslovnosti, větné melodie, redukce nepřizvučných slabik.

Žádný z vyučujících nezapomněl na vstupní motivaci. Motivační aktivity jako píseň, říkanka, jazyková hra byly jednotlivými vyučujícími zařazovány v míře velmi rozdílné (od optimálního rozsahu v třídách 1. stupně, přes velmi dobrou či alespoň průměrnou úroveň ve většině tříd 2. stupně, až po sotva vyhovující rozsah v jedné z hospitovaných hodin 2. stupně). Většina vyučovacích hodin byla zaměřena na opakování procvičeného učiva, byli žáci jen ojediněle hodnoceni známkou při ústním či písemném zkoušení. Celkový počet známek v klasifikačním období je podle záznamů vyučujících dostatečný. Průběžných ústních pochval bylo použito dost, ale v závěru hodin se nenašel čas na závěrečné shrnutí a ocenění práce jednotlivých žáků. Žáci nebyli vyzýváni k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení. Jen ojediněle byla v hodinách zařazena relaxace.

Vcelku ojediněle byla v hodinách zařazena práce ve dvojicích. I ve vyšších třídách (s výjimkou hodin v 9. ročníku) byla výuka vedena v převažující míře v českém jazyce. Jen část vyučujících vede výuku v ucelených úsecích v cizím jazyce, ale pak se občas vyskytly zbytečné překlady i základních pokynů pro práci, vyučující přecházely z češtiny do angličtiny a zpět v průběhu tří, čtyř vět.

Výuka cizích jazyků probíhá jak v běžných třídách (zvláště v třídách 1. stupně je část výzdoby věnována anglickému jazyku), tak v odborných učebnách, jež ovšem nejsou vybaveny speciální didaktickou technikou určenou pro výuku cizích jazyků. Některé z učeben mají malé rozměry a řada motivačních aktivit by v nich sotva mohla být realizována. Magnetofonové nahrávky a kazetové magnetofony mají k dispozici všichni vyučující cizích jazyků. Škola zakoupila pro žáky základní učebnice angličtiny dvou nakladatelství (třetí druh učebnic se v tomto roce používá jen v 9. ročníku a dále se s ním nepočítá). Obsah učebnice angličtiny pro 4. ročník, jež je používána i v 5. ročníku, se překrývá s obsahem 1. dílu nového vydání učebnice Project English. Rodiče žáků pořizují ze svých prostředků další doplňkovou učebnici (tzv. workbook). Pro výuku německého jazyka se podařilo pořídit ucelenou řadu učebnic z jednoho nakladatelství. Kabinet anglického jazyka není v žádoucí míře vybaven odbornou literaturou, chybí dostatečný počet slovníků pro žáky. Vybavení kabinetu německého jazyka je na vyšší úrovni, pokud jde o odborné příručky a slovníky.

Úroveň výuky cizích jazyků je průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice

Hospitace byly provedeny u všech vyučujících matematiky na druhém stupni a ve dvou třídách pátého ročníku. Časová dotace hodin v jednotlivých ročnících odpovídá učebním plánům, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Porovnáním

zpracovaných tematických plánů nebyla pozorována obsahová duplicita. Perspektivní i bezprostřední příprava na výuku byla velmi dobře zajištěna.

Jedna vyučující matematiky nesplňuje podmínky úplné odborné a pedagogické způsobilosti k výuce podle platných předpisů.

Výuka probíhala v estetických velmi dobře upravených třídách, školní nábytek odpovídal věku žáků. Dvě třídy svými rozměry nevyhovují plně požadavkům kladeným na výukové prostory (nevyrovnané teplotní poměry, zdroj přímého slunečního osvětlení z pravé strany, nedostatek prostoru).

Ve struktuře většiny hodin byl kladen důraz na řádné procvičení probraného učiva formou samostatné práce žáků s důslednou a trpělivou kontrolou vyučujícího. Individuální přístup se také uskutečňoval pomocí připravených textů úloh buď pro každého žáka nebo pro vhodně sestavené skupiny. Potřeby integrovaných žáků byly zohledňovány, vyučující jsou o vývojových poruchách žáků informováni. Byl uplatňován individuální přístup a diferenciací v těch případech, kdy to bylo potřebné. Učitelé také velmi dobře zvládli svůj vztah k potřebám integrovaného žáka s tělesným postižením, jeho výuka a celkový pobyt ve škole probíhá přirozeně a bez zjevných problémů. Na prvním stupni se často a didakticky účinně užívá soutěživých her. Tempo hodin bylo řízeno v souladu s principem přiměřenosti, vyučovací čas byl efektivně využíván. Patrná byla snaha vyučujících zajistit dostatečnou názornost pomocí učebních pomůcek nebo aplikací praktických zkušeností žáků do probírané teorie. Na začátku hodin probíhala vždy úvodní motivaci ve formě společného opakování předchozího učiva, případně procvičování s využitím soutěživých her. Během hodiny byli žáci často motivováni zdůrazněním souvislostí s jinými předměty nebo uvedením aplikace teorie do praxe. Učitelé vedli žáky k přesnosti, využívali k tomu různých variant metody práce s chybou.

Ve škole jsou zřetelně patrné pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem, tento vztah převažoval ve třídách prvního stupně.

Průběh vzdělávání v matematice je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodopise a v přírodovědě.

Hospitována byla výuka přírodopisu ve dvou šestých a sedmé třídě a přírodovědy ve čtvrtých a pátých třídách u devíti učitelů těchto předmětů. Malá část výuky bez odborné a pedagogické způsobilosti se na její kvalitě nikterak negativně neprojevila, naopak bylo zaznamenáno zaujetí pedagogů pro svůj obor. Z jedenácti vyučujících přírodovědy a přírodopisu jich osm splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právní normou.

Výuka přírodopisu a přírodovědy probíhá převážně v běžných školních třídách se standardním vybavením. Z kapacitních důvodů je odborná učebna přírodopisu dočasně využívána i jako kmenová třída, takže některé pomůcky si musejí vyučující do hodin donášet z kabinetů. Ve všech učebnách je dostatek audiovizuální techniky a mapového materiálu, podle potřeby a možností se využívají také přenosné magnetofony. Celkové vybavení a prostředí, ve kterém přírodovědná výuka probíhá, je funkční a působí estetickým dojmem.

Vstupní motivace žáků spočívala většinou v seznámení s programem hodiny spojeném s výzvou k dobré vzájemné spolupráci. V dalším průběhu výuky byly zájem a pozornost žáků udržovány aktualizací a výběrem témat, která byla zajímavá svým obsahem (ukázky z literatury) nebo blízká životním zkušenostem a mentalitě žáků. Ve většině vyučovacích jednotek však chyběla pozitivní motivace plnění úkolů při skupinové práci a jejich následné posouzení, včetně hodnocení samotnými žáky. V hodinách převládla pracovní atmosféra, ve které žáci pracovali bez napětí a přitom ve většině vyučovacích hodin pozorně a soustředěně.

Organizace vyučovacích jednotek svědčila o jejich dobré přípravě a využívání střídání činností, ve většině hodin se snahou o maximální vzájemnou komunikaci. Žáci měli dostatek prostoru pro vlastní aktivní projev, čehož ale ne vždy přiměřeně využívali.

Vyučování probíhalo ve vyhovujících psychohygienických podmínkách, a to i s využitím relaxačních cvičení a koberce v zadních prostorách učebny. Posloužila tomu i práce s učebnicí, kopírované doplňkové texty, pracovní sešity, encyklopedie. V hospitovaných hodinách nebyla využita audiovizuální technika. Pro výuku je k dispozici dostatek moderních učebnic, pracovních sešitů a videokazet, které na sebe navazují a vyhovují cílům učebních osnov. Učitelé průběžně objednávají odbornou literaturu a získávají také potřebné materiály pomocí Internetu.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodopise a přírodovědě jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Tělesná výchova

Výuce tělesné výchovy je 1. - 9. ročníku přidělená dvouhodinová týdenní dotace, ve čtyřech třídách (VI.A, VII.A, VIII.A, IX.A) s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy se zaměřením na míčové hry (dále jen sportovní třídy) je tato dotace pětihodinová. Výuka byla sledována jak ve sportovních, tak i v běžných třídách. Všichni vyučující tělesné výchovy až na jednoho získali odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce tělesné výchovy. Mnozí učitelé pracují s žáky jako trenéři ve sportovních klubech a během soutěží působí i jako rozhodčí.

Sportovní třídy byly sestaveny na základě výběru a dlouhodobého sledování žáků 4. a 5. tříd. Tematické plány vyučujících jsou v souladu s obsahem předmětu, který je uveden v osnovách realizovaného vzdělávacího programu. Součástí výuky tělesné výchovy jsou také kurzy plavání a lyžování. Ve sportovních třídách jsou organizovány sportovní soustředění a testovací měření. Základní učivo je rozšiřováno v nepovinných předmětech a v zájmových kroužcích se sportovním zaměřením.

Bezprostřední příprava na výuku i samotný výkon vyučujících v hodinách byly na vynikající úrovni. Při vstupní i průběžné motivaci byla vyučujícími využívána přirozená potřeba pohybových aktivit žáků. Stanovené cíle odpovídaly pohybovým schopnostem a možnostem žáků. Struktura a organizace sledovaných hodin odpovídala stanoveným cílům. Organizační pokyny byly jednoznačné a adekvátní věkovým zvláštnostem žáků. Ve všech sledovaných hodinách byla zařazena průpravná i hlavní část a také závěrečné zklidnění. Ve sportovních třídách byly zařazovány cviky spojené s konkrétním zaměřením a posilování. Vyučovací čas byl z pohledu pohybových aktivit žáků využit efektivně.

V hospitovaných hodinách byly dodržovány psychohygienické zásady a zásady bezpečnosti. Vhodně byly zařazovány relaxační, posilovací i průpravné cviky. Hodnocení bylo průběžné, respektovalo individuální možnosti žáků a sloužilo jako podklad pro korekční postupy při získávání a osvojování pohybových dovedností. Žáci zvládali základní pojmy, cvičili podle pokynů a signálů, byli vedeni k dodržování základů herních systémů. Pravidla jednání byla jednoznačná a akceptovaná oběma stranami. Ve vztahu žáků k tělovýchovným činnostem byl ve sportovních třídách patrný profesionální přístup, který se vyznačoval snahou na sobě pracovat. I v běžných třídách byl vztah k tělovýchovným činnostem pozitivní.

Celkově je kvalita výuky tělesné výchovy hodnocena jako vynikající.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Škola zjišťuje bezprostřední výsledky vzdělávání vlastními evaluačními nástroji, vedle běžných testů a písemných prací jsou to většinou kontrolní práce zaměřené na vědomosti. Jejich výsledky procházejí rozbořem, následná přijímaná opatření jsou nevýrazná, účinnost a zpětná vazba není sledována. V minulých letech použila škola několikrát testy Kalibro, které posloužily k porovnání s ostatními školami. Z dalších oblastí škola se zaměřuje na hodnocení převážně písemných projevů žáků, pravidelně vyhodnocuje úroveň žákovských prací, písemností a výtvorů. Vědomosti a jiné dovednosti ověřují vyučující pomocí pravidelných písemných prací, dílčími testy a ústním zkoušením. Výsledky jsou průběžně vzájemně vyučujícími konzultovány, kontrolovány a srovnávány v jednotlivých ročnících. Vlastní formativní systém hodnocení žáků je používán jen individuálně a nesoustavně. Součástí hodnocení je i sledování dílčích písemných projevů žáků, výkonů v kontrolních pracích a rozbor klasifikace v pololetí.

Dále jsou vyhodnocovány úkoly dané ročním plánem. To se však ve většině týká nadstavbové činnosti školy, velice málo se vztahují k hodnocení a výsledkům výchovně-vzdělávací práce školy, chybí její analýza s vytýčením dalších úkolů. Výroční zpráva za školní rok 2001/2002 obsahuje v tomto smyslu pouze přehledné údaje o výsledcích klasifikace vyjádřené průměrnou známkou.

Žáci školy se úspěšně zúčastňují různorodých soutěží na úrovni města, ale i okresu (olympiády v českém a anglickém jazyce, Pythagoriáda, matematické, chemické, biologické a zeměpisné olympiády, Mladý historik). Další úspěchy se týkají aktivního zapojení školy do sportovních akcí a soutěží se školní, městskou a regionální působností až po soutěže s celorepublikovou účastí. Vedle úspěchů ve specializovaných sportech, tj. házená (chlapci) a volejbal (dívčata), dosahuje školní tělovýchova vynikajících umístění i v lehké atletice, sportovní gymnastice, košíkové, kopané, florbalu. Tyto sportovní úspěchy dokládají dlouhodobě kvalitní koncepční práci učitelů a trenérů i cílenou přípravu svěřených žáků.

Škola úspěšně realizuje vzdělávací program Základní škola. Práce v hodinách byla plánovitá, promyšlená, s důrazem na vzdělávací cíl, efektivitu práce a získané vědomosti. Nižší úroveň aktivizace žáků v hodinách zapříčinily takové metody práce, které jsou založené na frontální výuce s dominantním postavením učitele. Přes menší míru příležitostí ke komunikaci se projevila vstřícnost a otevřenost. Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány, kontroly však postrádají koncepčnější analýzy i závěry.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Vyhodnocení dotazníků pro rodiče

189 rodičů 4. a 8. tříd bylo osloveno v dotazníkové anketě.

Rodiče se vyjádřili pochvalně o vstřícnosti školy, projevíli spokojenost se sportovním zaměřením školy, se zřízením nové učebny výpočetní techniky, se spoluprací školy s městskou knihovnou a s úrovní stravování.

Kritická sdělení se týkala především nízké úrovně hygienického zázemí, omezeného přístupu žáků k počítačovému vybavení školy a jeho využívání v další výuce.

Sdělení a připomínky byly s ředitelem projednány a budou sloužit jako podnět pro další práci a rozvoj školy.

Spolupráce školy s partnery

- Škola je zapojena do Asociace školních sportovních klubů.
- Pro zajištění kvalitní sportovní přípravy žáků je uzavřena smlouva o činnosti sportovních tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy mezi ZŠ na straně jedné a TJ Sokol Frýdek-Místek na straně druhé. Předmětem této smlouvy je zabezpečení vyučovacího a sportovního procesu žáků sportovních tříd na ZŠ ve spolupráci se jmenovaným klubem.

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol

Údaje uvedené ve Zřizovací listině Základní školy Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109 ze dne 22. srpna 1998 jsou ve shodě s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol MŠMT ČR čj. 365/2000-Rud ze dne 18.12.2000.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001
--

Dodržení závazných limitů regulace zaměstnanosti

Závazné limity regulace zaměstnanosti, tj. limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci byly dodrženy. Sledovaný ukazatel limit počtu zaměstnanců nebyl překročen.

Kvalita zpracování zúčtování státních prostředků včetně dodržení stanovených termínů

Organizace nezúčtovala státní finanční prostředky na přílohách vyhlášky č. 12/2001 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem. Zřizovateli podala dle jeho pokynů zprávu o výsledcích hospodaření za rok 2001.

Efektivní využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu

Čerpání mzdových prostředků ze státního rozpočtu odpovídá údajům uvedeným v hlavní účetní knize na účtu 521 001 – Mzdové náklady škola od ŠÚ (název dle účtové osnovy) a navazuje na Sumář pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2001 – statistický výkaz Škol (MŠMT) P 1-04.

Mzdové náklady hrazené ze státního rozpočtu byly účtovány a evidovány v průběhu roku spolu s náklady na doplňkovou činnost. Na základě konkrétních výpočtů mzdových nákladů byly dle kalkulací za jednotlivé doplňkové činnosti čtvrtletně, pololetně a ročně snižovány mzdové náklady v hlavní činnosti a naúčtovány dle ručních výpočtů na příslušnou doplňkovou činnost. Obdobně byly upravovány i finanční náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů. Písemnosti k čerpání mzdových prostředků a souvisejících odvodů vykazovaly velkou míru ruční práce.

Namátkovou kontrolou zařazení pedagogických a nepedagogických zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů nebylo zjištěno porušení ustanovení zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizacích, ve znění pozdějších předpisů. Nahodilá kontrola neprokázala porušení platné právní normy při přiznání příplatků za

vedení, zvláštních příplatků, dalších platů a nenárokových složek platu, tj. osobních příplatků a odměn.

Prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) škola použila v souladu s platnou legislativou na poskytnutí půjček, příspěvky stravného, na rekreace a kulturní akce a na dary u příležitosti pracovních a životních výročí zaměstnanců. V rozporu s platnou legislativou byl nesprávně stanoven základní příděl tvorby FKSP, neboť škola nezahrnula pro výpočet základního přídělu do ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy prostředky na posílení platů vyplacené z fondu odměn.

Zpracování výroční zprávy o hospodaření

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001 neobsahovala náležitosti, které vyžaduje zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění a to zejména:

- celkové příjmy
- příjmy z hospodářské činnosti
- informace o výsledcích kontrol provedených kontrolními nebo inspekčními orgány

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 11.5.1993;
2. Výroční zpráva za školní rok 2001/2002;
3. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, ŠÚ Frýdek-Místek čj. šk365/2000-Rud ze dne 18.12.2000;
4. Výkaz o ZŠ ke dni 2.10.2002;
5. Koncepční záměry ZŠ, ul. Jiřího z Poděbrad pro školní rok 2002/2003;
6. Plán DVPP;
7. Adaptační program pro začínající učitele;
8. třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy;
9. Organizační řád
10. Řád školy;
11. Zásady provozního řádu
12. Plán kontrolní činnosti;
13. Individuální vzdělávací plány, seznam integrovaných žáků;
14. zápisy pracovních porad, pedagogických rad;
15. rozvrhy hodin, tematické plány pro rok 2002/2003;
16. podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelem školy;
17. Dodatek č. 4 ke zřizovací listině ze dne 26. 6. 2001 vydaný Městem Frýdek-Místek, s účinností od 1. července 2001;
18. Rozhodnutí Školského úřadu Frýdek-Místek čj. šk.365/2000-Rud ze dne 18.12.2000, s účinností od 1.1.2001 a Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy Praha čj. 23825/02-21 ze dne 26.7.2002, s účinností od 1.9.2002;
19. Výkazy o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01, Škol (MŠMT) V 3a-01 a Škol (MŠMT) V 26-01 ke dni 30. 9. 2000 a 30. 9. 2001;

20. Zásady využívání FKSP z 3. 1. 2001 a 1. 9. 2001;
21. Rozpočet FKSP pro rok 2001 ze dne 12. 1. 2001;
22. Vyúčtování FKSP pro rok 2001 - skutečnost 31. 12. 2001;
23. FKSP za rok 2001 (s vyčíslením rozdílů mezi účty) ze dne 15. 1. 2002;
24. Rozvaha celkem za firmu období 12/01 pro účty 243- Běžné účty prostředků FKSP, 261 002-Pokladna FKSP, 335- Pohledávky za zaměstnanci a 912-Fond sociální;
25. Výpis z účtu (FKSP) za období od 30. 12. 2001 do 31. 12. 2001;
26. Účetní sestava - Všichni pracovníci organizace za období 01/2001-12/2001;
27. Výpis rozvahy k účtu 521-Mzdové náklady období 12/01;
28. Podklady pro mzdy z 29. 6. 2001, 1. 6. 2001 a 7. 4. 2001;
29. Obraty 2001 účtů 912-FKSP, 243-Bankovní účet FKSP, 512-Cestovné, 501-Materiál (ochranné pomůcky, předplatné, učební pomůcky 1. stupeň, dyslektici, zdravotní postižení, integrování žáci);
30. Faktura č. 20010104 ze dne 8. 10. 2001;
31. Zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem 2001 ze dne 28. 1. 2002;
32. Vnitřní účetní doklad č. 136 ze dne 28. 1. 2002;
33. Faktura č. 2001137 ze dne 20. 12. 2001;
34. Obraty na účtu 501 013- Materiál (učební pomůcky 2. stupeň);
35. Výpis označených předmětů - evidovaných na účtu 028-Dlouhodobý drobný hmotný majetek za období 12/2001;
36. Inventurní seznam dle uložení: TV (tělesná výchova);
37. Inventurní přehledy o přírůstku a úbytku k 31. 12. 2001 ze dne 8. 1. 2002;
38. Zápis o průběhu a výsledku řádné inventarizace majetku a závazků Města Frýdek-Místek v příspěvkové organizaci Základní škola ... ze dne 8. 1. 2002;
39. Obraty na účtu 518- Služby (DVPP) včetně kopií prvotních dokladů vzdělávacích akcí;
40. Rozpočet NIV na rok 2001 ze dne 28. 2. 2001;
41. Úprava rozpočtu od 1. 9. 2001 ze dne 6. 11. 2001;
42. Rozpočtové opatření č. 2. k 15. 11. 2001 vydané dne 16. 11. 2001 Okresním úřadem Frýdek-Místek;
43. Sumář pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2001 – statistický výkaz Škol (MŠMT) P 1-04;
44. Personální a mzdová dokumentace včetně zápočtů dob odborné praxe zaměstnanců školy.
45. Vnitřní platový předpis z 24. srpna 1998 včetně dodatků č. 1 až 6;
46. Úprava závazného ukazatele státního rozpočtu limitu zaměstnanců – průměrný přepočtený počet osob za rok 2001 včetně povoleného překročení, vydaný Okresním úřadem, referátem školství Frýdek-Místek, dne 27. prosince 2001;
47. Rekapitulace čerpání mzdových prostředků dle kmenových středisek za období 01/2001 až 12/2001;
48. Přepočtené stavy pracovníků podle kmenových středisek za období 01/2001 až 12/2001;
49. Podklady pro stanovení nároků na další plat za období leden až květen 2001, květen až červen 2001, červenec až listopad 2001 a listopad až prosinec 2001;

50. Výkazy dávek nemocenského pojištění dle osobních čísel za období leden až prosinec 2001;
51. Účetní osnova ZŠ Jiřího z Poděbrad období 12/01 platná pro rok 2001;
52. Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavený k 31. 12. 2001 Úč OÚPO 4-02;
53. Příloha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2001 Úč OÚPO 5-02;
54. Hlavní kniha ZŠ Jiřího z Poděbrad období 12/01 ze dne 30. 01. 2002;
55. Rekapitulace mzdových nákladů za rok 2001 ze dne 20. 11. 2002 včetně devíti příloh;
56. Vnitřní předpis vedlejší hospodářské činnosti-pronájmy nebytových prostor ze dne 4. 9. 1998;
57. Doplněk č. 1 k vnitřnímu předpisu o doplňkové činnosti školy-pronájmy nebytových prostor;
58. Rozúčtování mzdových nákladů za rok 2001 ze dne 15. 1. 2002;
59. Výsledky hospodaření za rok 2001 Základní škola J. z Poděbrad F-M ze dne 5. 2. 2002.
60. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001;
61. Kniha úrazů žáků

ZÁVĚR

Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících je celková situace v ZŠ ne příliš příznivá.

Škola má potřebné materiální zdroje, také prostorové podmínky jí dovolují úspěšně realizovat zvolený vzdělávací program.

Vzdělávání probíhá v podmínkách, které umožňují koncepční a systematickou práci, jež probíhá s výraznou podporou pracovníků školy i rodičovské veřejnosti.

Ve vzdělávání a výchově se pozitivně projevuje pedagogická zdatnost a zkušenost učitelů. Díky účelné výuce, důslednému spojení teorie s praxí a respektování didaktických zásad byly hodiny účinné a po výchovné stránce přínosné.

Škola dosahuje výrazných sportovních úspěchů, což dokládá dlouhodobě kvalitní koncepční práci učitelů a trenérů s cílenou přípravou svěřených žáků.

Školní jídelna je moderně zařízena a má podmínky pro poskytování stravy v souladu s finančními, výživovými a spotřebními ukazateli.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly využity v příslušném rozpočtovém roce efektivně a v souladu s jejich určením.

Od předchozí inspekce v roce 1998 došlo k posunu v oblasti dodržování obecně závazných právních norem, problémem zůstává vysoké procento nekvalifikované výuky a chybějící partnerská spoluúčast rodičů.

Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že škola pracuje koncepčně, má podmínky pro plynulou a úspěšnou práci.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektori	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Šárka Hanušová	Šárka Hanušová
Členové týmu	Mgr. Václav Leikep	Václav Leikep
	Karel Richter	Karel Richter
	Mgr. Vladislav Vančura	Vladislav Vančura

Další zaměstnanci ČŠI

Ing. Pavel Hon
Milada Byrtusová
Lenka Fulnečková
Bedřiška Starzewska

V Ostravě dne 18. prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. prosince 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
---	--------

Ing. Jiří Adámek

Jiří Adámek

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-01-14	146-1092/03-5096
Zřizovatel	2003-01-14	146-1091/03-5096

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány